

A ...i Ítéletábla a dr. Csernus Sándor ügyvéd által képviselt **I.r. és II.r. felpereseknek** a dr. Király Edit által képviselt **alperes** ellen - mely perbe a dr. Nagy Péter ügyvéd által képviselt Alperesi beavatkozó az alperes pernyertességének előmozdítása érdekében beavatkozott - **kártérítés megfizetése** iránt a Tatabányai Törvényszék 2017. szeptember 20. napján kelt 13.P.20.426/2016/57. szám alatt hozott ítélet ellen a felperesek részéről 58. sorszám alatt benyújtott fellebbezés folytán meghozta a következő

í t é l e t e t :

Az ítéletábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Köteles az I.r. felperes 15 napon belül megfizetni az alperesnek 120.000 (egyszázhuszezer) forint, a beavatkozónak 40.000 (negyvenezer) forint, míg a II.r. felperes ugyanezen határidőn belül az alperesnek 170.000 (egyszázhetvenezer) forint, a beavatkozónak 60.000 (hatvenezer) forint másodfokú perköltséget.

Köteles az I.r. felperes az adóhatóság felhívására az államnak megfizetni 258.160 (kettőszázötvennyolcezer-egyszázhatvan) forint, míg a II.r. felperes ugyanilyen módon 418.160 (négy száz tizennyolcezer-egyszázhatvan) forint feljegyzett fellebbezési eljárási illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint az alperes szülészeti és nőgyógyászati osztályán 2015. január 30-án született a felperesek ... utónevű gyermeke (a továbbiakban beteg), aki 2015. február 09. napján elhunyt. A halált sorsszerű megbetegedés okozta. A 3320 gramm testtömeggel, 9/10 Apgar értékkel, 39. héten császármetszéssel született újszülött beteg életének 3. napján jobb temporalis agyvérzést szenvedett. Az alperes szakemberei a szakma szabályainak megfelelően a beteg állapotát stabilizálták és elődleges ellátása után megkezdték a kialakult állapot romlási diagnosztikáját, melynek során súlyos, roncsoló, kiterjedt koponyaűri vérzést, nyomásfokozódást, az agyi keringés súlyos elégtelenségét kórismézték. A beteget a ...i I. számú Gyermek Klinikára is elvitték, ahol az agyvérzést szintén megállapították. Innen a felperesek kérésére az alperes kórházába került vissza ugyanazon a napon. A felperesek kérésére a továbbiakban tüneti ellátást hajtottak végre. A kezelés ellenére a vérzés térfoglaló jellege előrehaladt és később az újszülött beteg halálát okozta.

A felperesek keresetükben annak megállapítását kérték, hogy az alperes megsértette a felpereseknek a teljes egészséges családban éléshez fűződő személyiségi jogát. Az I.r. felperes keresete 3.000.000,- Ft sérelemdíj és 227.000,- Ft vagyoni kár, míg a II.r. felperes keresete 5.000.000,- Ft sérelemdíj és 227.000,- Ft vagyoni kártérítés megfizetésére irányult. Előadták, hogy az alperes a beteg számára nyújtott egészségügyi eljárás során nem az Eü. tv.-ből következő gondossággal járt el. Hivatkoztak arra, hogy álláspontjuk szerint a beteg halálát a fejét ért külső erőbehatás okozta, amiért az alperes felelősséggel tartozik.

Az alperes és az alperesi beavatkozó a felperesek keresetének elutasítását kérték arra hivatkozással, hogy a beteget az orvosi hivatás, és az Eü. tv. szabályainak megfelelő gondossággal látták el, hibát nem vétettek. Utaltak arra, hogy a beteg halálát sorsszerű megbetegedés, vérzékenység idézte elő. Kiemelték, a felperesek kötelesek bizonyítani azt, hogy a beteg halálát az általuk állított külső erőbehatás okozta.

Az elsőfokú bíróság fellebbezéssel támadott ítéletében a felperesek keresetét elutasította, egyben kötelezte az I.r. felperest, hogy fizessen meg az alperesnek 204.900 forint, míg a beavatkozónak 161.300 forint, a II.r. felperes az alperesnek 331.200 forint, és a beavatkozónak 261.300 forint perköltséget. Kötelezte az I.r. felperest, hogy külön felhívásra az államnak fizessen meg 193.600 forint, míg a II.r. felperes ugyanilyen módon 313.600 forint feljegyzett illetéket.

Ítéletének indokolása szerint a felperesek keresete nem alapos.

Hivatkozott az Eü.tv. 77. § /3/ bekezdésére és a 2013. évi V. törvény (Ptk.) 2:52. § /1/-/2/ bekezdésére, a Ptk. 6:518. §-át és a 6:519. §-ában foglaltakra.

Álláspontja szerint a per eldöntés szempontjából lényeges kérdés, hogy az alperes az Eü.tv. szerinti gondossággal járt-e el a beteg kezelése során. Vizsgálni kellett azt is, hogy az alperes a felpereseknek jogellenesen kárt okozott-e.

Rögzítette, hogy dr. ... perben beszerzett alap és kiegészítő szakértői véleményében foglaltakat elfogadta, mivel a szakértő jól értelmezhető, egyértelmű és kimerítő válaszokat adott, a szakvéleménye pontos és ellentmondásoktól mentes volt.

Dr. ... igazságügyi orvosszakértő véleménye alapján megállapította, hogy az alperes a beteg ellátása során az Eü. törvényből eredő gondossággal járt el, az orvosi hivatás szakmai szabályait betartotta, felróható hiba vagy mulasztás nem történt. Amikor az akkreditációját meghaladó kórképet észlelt, gondoskodott az áthelyezéséről. Dr. ... igazságügyi orvosszakértő a véleményében megállapította, hogy a beteg halálát közvetlenül koponyaűri vérzés és az amiatt kialakult agyvizenyő, koponyaűri nyomásfokozódás, agytörzsi beékelődés és következményes agyi keringési zavar okozta, ami légzési és keringési elégtelenséget idézett elő. Kifejtette, hogy a kialakult állapot háttérében állhat a ritka K-vitamin hiány okozta újszülöttkori vérzés, amit VKDB és HDN néven is ismer a szakirodalom.

A szakértő kiemelte, hogy a ... I. számú Gyermekgyógyászati Klinikáján végzett célzott véralvadási laboratóriumi vizsgálatokból jelentős, az élettaninál négyszer hosszabb alvadási időre következtethetünk a K-vitamin dependens alvadási faktorok működési zavara miatt. Az igazságügyi orvosszakértő arra a megállapításra jutott, hogy a boncolás során észlelt koponyaűri elváltozásokat a VKDB önmagában is magyarázhatja. A külső erőbehatás kóroki szerepére vonatkozó kérdések tekintetében rámutatott, hogy minden kétséget kizáróan ilyen erőbehatás nem zárható ki. A szakértő rögzítette, hogy nem teljes mértékben ért egyet az Igazságügyi Szakértői és Kutató Intézetek ...i Intézete által 2015. május 28-án kelt véleménnyel és a Bűnügyi Szakértői és Kutató Intézet 2016. január 05-i véleményével. Kifejtette, nyilvánvaló, hogy a koponyabőr alatt, illetve a koponyaűrben található elváltozások jogosan vetették fel külső erőbehatás szerepét, de semmi esetre sem bizonyosan és semmi esetre sem kizárólagosan. Ezt a tényezőt a sérülés egyik lehetséges és nem is a valószínűbb kóroki tényezőjeként értékelte. Kiemelte, hogy a betegnél beállt állapotváltozás estéjén, azaz 2015. február 02-án 21:25 perckor és 22:50 perckor a gyermekgyógyászati klinikán elvégzett laboratóriumi vizsgálatokkal súlyos, spontán vérzésre már hajlamosító állapotra utaló eredményeket kaptak. Erre a súlyos véralvadási zavarra utalt a ...i Egyetemi Klinikán észlelt vérzés a szájüregből, garatból, tüdőből és szűrőcsatornákból. Hangsúlyozta, hogy az ott készült zárójelentés alapján az

észlelt tünetegyüttes teljes mértékben fedi a szakirodalomban magyarul újszülöttkori vérzésnek nevezett VKDB betegség klasszikus megjelenési képét. Így traumás előzmény nélküli is magyarázható a boncolási lelet. Mivel a beteg kórtörténetében igazolhatóan nem szerepel sérülés, inkább ezt a változatot tartotta valószínűbbnek. A szakértő kitért arra is, hogy a koponya lágyrészeiben kialakuló vérömleny a vajúdas során is keletkezhetett. Az agyi vérzés kezelhetetlen, gyógyíthatatlan állapotot jelentett, az elváltozás az élettel összeegyeztethetetlen volt.

Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint a felperesek lettek volna kötelesek bizonyítani azt a tényt, hogy a beteg halálát külső erőbehatás okozta. Ezen bizonyítási kötelezettségüknek azonban a felperesek nem tudtak eleget tenni, annak ellenére, hogy a bíróság tájékoztatta őket a bizonyítandó tények köréről és a bizonyítás sikertelenségének jogi következményeiről.

Az elsőfokú bíróság megítélése szerint a felperesek által hivatkozott vélelem nem alkalmazható. A bírói gyakorlat által kialakított vélelemmel szemben az alperes a mentesülését megfelelően bizonyította. Az ellátási tevékenység körébe nem vonható esetleges történések bizonytalan volta, vagy meg nem történte a felperesek terhére esik.

Az igazságügyi szakértői véleményből következően a beteg halálát elméletileg okozhatta külső erőbehatás, de ettől függetlenül a beteg sorsszerű megbetegedése is. A külső erőbehatás megtörténte nem bizonyított, de az igazságügyi orvosszakértői vélemény alapján nem is valószínű. A büntetőeljárás felfüggesztésre került, mert a széleskörű nyomozás ellenére sem merült fel annak megalapozott gyanúja, hogy a beteg halálát akár szándékos, akár gondatlan erőbehatás okozta volna. A perbeli szakértő a bizonyosságot megközelítő feltételezésként jelölte meg a halál okaként a sorsszerű megbetegedést, a VKDB-t. A bíróság mérlegelés alapján azt állapította meg, hogy a beteg halálát a sorsszerű és el nem hárítható megbetegedése okozta.

Az ítélet ellen a felperesek fellebbezést nyújtottak be, melyben kérték az elsőfokú ítélet megváltoztatását és közbenső ítélet meghozatalát. Ebben kérték megállapítani, hogy az alperes felügyelete alatt állt gyermekük halálát a fejét ért trauma okozta. Ezzel az alperes megsértette a teljes családban éléshez való jogukat.

Igényt tartottak a felmerült első- és másodfokú perköltségük megfizetésére.

Fellebbezésük indokolásául előadták, hogy az elsőfokú bíróság a bizonyítékok értékeléséből mellőzte a rendőrség nyomozást felfüggesztő határozatát, amely szerint bűncselekmény megvalósult, de az elkövető kiléte nem volt megállapítható.

Ezen túlmenően nem vette figyelembe a büntetőeljárásban keletkezett szakvéleményt és annak szövettani kiegészítését, a boncolási jegyzőkönyvben foglaltakat. Hivatkoztak a Pp. 3. § /5/ bekezdésében foglaltakra.

Kiemelten hivatkoztak arra, hogy a büntetőeljárásban keletkezett szakvélemény és annak szövettani kiegészítése, valamint a boncolási jegyzőkönyv kirekesztése folytán a rendelkezésre álló szakvélemények összevetése, együttes értékelése elmaradt.

A perben tehát kettő, eljárásjogi értelemben egyenrangú perszakértői vélemény állt rendelkezésre. A boncolás közvetlen észlelésén alapuló, a büntetőeljárásban keletkezett szakvélemény, a halál bekövetkezése okaként kizárólag a traumát jelölte meg. A perben beszerzett szakértői vélemény a traumát az egyik lehetséges okként jelöli meg. Ezen szakvélemény szerint van egy másik ok is, a

vérzékenység. A két szakértői vélemény tehát lehetséges ok (trauma) tekintetében egyetértett, a másik lehetséges ok (vérzékenység) tekintetében azonban nem.

Az elsőfokú bíróság iratellenes megállapítást tett az ítélet indokolás 2. oldal 4. bekezdésében, a 4. oldal 2. bekezdésében, az 5. oldal 1. bekezdésében és a 6. oldal 2. bekezdésében.

Rögzítették, hogy dr. ... szakértő célzott kérdésre azt adta elő, hogy kislányuk halála esetében felmerült két ok egyikéhez sem rendelhető felelősséggel valószínűség. Ennek alapján az nem állapítható meg, hogy a vérzékenység valószínűbb lenne, mint a traumás eredet.

Hangsúlyozták, hogy az elsőfokú bíróság a bizonyítási kötelezettséget helytelenül osztotta ki, és a bizonyítást nem megfelelően értékelte.

Nem az igazságügyi szakértői véleményből, hanem az anyagi jogi, illetve eljárásjogi szabályokból és az egészségügyi kártérítési perekben állandósult ítélkezési gyakorlatból következik a bizonyítási kötelezettség.

Téves az elsőfokú bíróság azon álláspontja, hogy a perbeli esetben a felperesek által hivatkozott EBH2009.1956. számú határozaton alapuló vélelem a felperesek tekintetében nem alkalmazható.

Álláspontjuk szerint az elsőfokú bíróság a mérlegelés során ezért jutott téves eredményre, mert kizárólag a perben beszerzett szakértői vélemény megállapításait értékelte iratellenesen és nem vette figyelembe a büntetőeljárásban beszerzett szakértői szakvéleményeket.

A felperesek a Pf.17. számú összefoglaló észrevételeikben lényegében fenntartották a fellebbezésükben foglaltakat a három igazságügyi orvosszakértő meghallgatását követően is. Hangsúlyozták, hogy dr. ... szakértő a ... i INR értékből vezeti le a még ...n bekövetkezett vérzés vérzékenységi eredetét. Álláspontjuk szerint ez logikai hiba, mivel időben visszafelé történő következtetést jelent, amelynek nincs alapja, mert ennek ellentmondó tények állnak rendelkezésre. Az tény, hogy ...n a vérzést megelőzően és a vérzés után nem írtak le csillapíthatatlan vérzést gyermekükénél a számos tüszúrással járó beavatkozás során.

Ebből következően a tatabányai vérzés (és annak oka: a trauma) szükségszerűen időben előbb kellett, hogy megtörténjen, mint az utóbb előállt ...en kimutatott véralvadási zavar. Tehát a vérzékenység nem lehet az okfolyamat elindítója, csak másodlagos következménye.

Kérték a döntésnél figyelembe venni az EBH.2009.1956. számú, valamint a BDT.2013.3030. szám alatt közzétett határozatban foglaltakat, illetve hivatkoztak dr. ... szakkönyvében foglaltakra is.

Az alperes fellebbezési ellenkérelmében és a Pf.19. számú észrevételeiben az elsőfokú ítélet helybenhagyását, és a felperesek másodfokú perköltségben történő marasztalását kérte.

Ellenkérelmének indokolásában kifejtette, hogy dr. ... igazságügyi orvosszakértői szakvéleménye szerint a beteg halálát közvetlenül koponyaűri vérzés és az amiatt kialakult agyvizenyő, koponyaűri nyomásfokozódás, agytörzsi beékelődés és következményes agyi keringési zavar okozta, ami légzési és keringési elégtelenséget idézett elő. Kifejtette, hogy a kialakult állapot hátterében K-vitamin hiány okozta újszülöttkori vérzés állhat, amit VKDB és HDN néven is ismer a szakirodalom.

A szakértői vélemények értelmezésekor az elsőfokú bíróság helyesen jutott arra a következtetésre: a felperesek nem tettek eleget bizonyítási kötelezettségüknek tekintetben, hogy a beteg halálát külső erőbehatás okozta. Ilyen behatás megtörténte nem bizonyított, és az igazságügyi orvosszakértői vélemények alapján nem is tekinthető plauzibilis feltételezésnek.

A nyomozás felfüggesztéssel zárult, mert nem merült fel annak megalapozott gyanúja, hogy a beteg halálát akár szándékos, akár gondatlan módon előidézett külső erőbehatás okozta volna.

Nem helytálló a felperesek azon hivatkozása sem, hogy az elsőfokú bíróság részéről közokirati bizonyítékok és a büntetőeljárásban keletkezett szakvélemény jogellenes kirekesztésére került sor.

A Pf.19.számú összefoglaló irata szerint a felperesi összegző iratban szereplő lényegi állítással ellentétben a szakértői vélemények ütköztetése is arra enged következtetni, hogy a kirendelt szakértő sokoldalú szakmai mérlegelés alapján jutott arra a következtetésre: a ... I. számú Gyermekgyógyászati Klinikáján végzett célzott laborvizsgálatokat követően készült zárójelentés alapján az észlelt tünetegyüttes teljes mértékben fedi a magyar nyelvű szakirodalomban újszülöttkori vérzésnek nevezett betegség klasszikus megjelenítési képét. Így a boncolási lelet traumás előzmény nélkül is magyarázható. Mivel a beteg kórtörténetében igazolhatóan korábbi sérülés nem szerepel, ezt a változatot értékelte a legvalószínűbb kóroki tényezőként.

Az alperesi beavatkozó fellebbezési ellenkérelmében szintén az elsőfokú ítélet helybenhagyását és a felperesek másodfokú perkölségben történő marasztalását kérte.

A külső erőbehatás tekintetében rögzítette, hogy a károkozó személyének a bizonyítása a Pp. 164. §-a alapján a károsult kötelezettsége, és amennyiben a károsult bizonyítja a károkozó személyét, azt követően merülhet fel csak a kimentés lehetősége, kötelezettsége.

Kiemelte, hogy a felperesek által több alkalommal hivatkozott EBH2009.1956. számú határozatban foglaltak jelen perben nem alkalmazhatóak.

Kérte a BH2009.241. számú döntésben foglaltak figyelembe vételét.

A Pf.20. számú iratában a szakértők meghallgatását követően is fenntartotta azon álláspontját, hogy a felperesek keresete nem megalapozott. A büntetőügyben eljáró szakértők a meghallgatás során szakvéleményüket megváltoztatták és végkövetkeztetésükben egyetértettek abban, hogy mind a traumás eredet, mind a K-vitamin hiányos véralvadási betegség, mind pedig a szülécsatornában elszenvedett sérülés is oka lehetett a gyermek sajnálatos halálának. Ugyanakkor dr. ... úgy nyilatkozott, hogy „nem tudunk valószínűséget rendelni egyik okhoz sem”.

Az ítéletábra a felperesek fellebbezési érvelésére figyelemmel elsődlegesen azt vizsgálta, hogy a büntető ügyben beszerzett igazságügyi alap- és kiegészítő orvosszakértői szakvélemények, valamint dr.... igazságügyi orvosszakértő alap- és kiegészítő szakvéleménye között a felperesek által hivatkozott ellentét fennáll-e, és jelen peres eljárásban feloldható-e.

Úgy ítélte meg, hogy a szakértők meghallgatása indokolt a szakvélemények közötti ellentmondás feloldása érdekében. Ezért a rPp.249.§. /2/ bekezdése és a 182.§./1/ bekezdése alapján részbizonyítási eljárás keretében a 2018.március 1.napján megtartott tárgyaláson (15.számú tárgyalási jegyzőkönyv) meghallgatta az igazságügyi orvosszakértőket.

Dr.... a bíróság által kirendelt igazságügyi orvosszakértő fenntartotta a 20.számú alap- és a 39.számú kiegészítő szakértői szakvéleményében foglaltakat.

A 20.számú alapszakvéleményének összefoglaló részében a szakértő rögzítette - és ezen álláspontját meghallgatása során is fenntartotta - a dokumentumokból nem lehet egyértelműen megállapítani, hogy néhai halálát okozó koponyaűri vérzést mi okozta, mi váltotta ki. A K vitamin hiányos vérzések a szakirodalomban leírtak szerint hasonló körlefolyást is okozhatnak, így nem zárható ki teljes bizonyossággal sem a véralvadás zavara miatt kialakuló spontán vérzés, sem a traumás eredet, sem pedig a vajúdas idején, tehát még méhen belül bekövetkező sérülés.

A 39.számú kiegészítő szakvélemény 4.bekezdésében (számozás nélküli kérdés) rögzítette, egyik kóroki tényező sem bizonyítható 100 %-os valószínűséggel, így nem zárható ki. Valószínűségi értéket egyik elemhez sem lehet felelősséggel hozzárendelni.

A szakértő a Pf.15.számú jegyzőkönyvben történt meghallgatása során (3.oldal 2.bekezdés) úgy nyilatkozott, hogy az INR faktor vizsgálata ...n nem történt meg. A 2015.február 2-i esti órákban ...en végzett laborvizsgálat adatai szerint már az INR a normál érték négyszeresét mutatta, ami a spontán vérzésekre hajlamosító állapotot jelent. Az ekkor mért értékből ezért következhet szakértőileg az, hogy egy ilyen állapotú gyermeknél akár a vajúdas során is bekövetkezhetett az említett vérzés, vagy akár a legkisebb külső nyomásra. Kiemelte, átvizsgálta a szülés dokumentációját, amely egyértelműen jelentős fejdudort ír le. Ez nem patológikus ha nem párosul a már említett vérzékenységi faktorról. Ha igen, akkor bekövetkezhet az, ami a perbeli esetben bekövetkezett.

A büntető eljárásban eljárta dr.... orvosszakértő szerint a vérzékenységet sem lehet kizárni. Az, hogy a vérzékenység elsődleges volt, vagy a véralvadási faktorok elfogyasztása miatt másodlagos vérzékenység alakult ki, ezt nem lehet megállapítani, mivel ...n a laborvizsgálat során nem történt INR mérés.

A szakvéleményük elkészítésekor azért nem utaltak a vérzékenységgel kapcsolatos problémára, mivel a gyermek 9/10 Apgar értékkel született, semmilyen betegségre utaló jel nem volt az elsődleges vizsgálat alkalmával két napos koráig.

Dr.... a büntető ügyben eljárta igazságügyi orvosszakértő szerint ők nem oknak, hanem következménynek tekintették a súlyos vérzést. Álláspontja szerint a hajas fejbőr bevézését semmivel nem lehet megmagyarázni, még akkor sem ha egyébként elfogadja dr.... szakértő elemzését és következtetését (15.számú jegyzőkönyv 4.oldal 5.bekezdés).

Dr.... szakértő szerint ez magyarázható, mivel a cefal hematoma ismert szülési sérülés, és ezzel magyarázható a hajas fejbőr sérülése, illetve bevézése. Hangsúlyozta, hogy az alapszakvéleménye 28.oldal 5.pontjában írt a fejbőr bevézéséről. A szakértői véleménye 17.oldalán pedig rögzíti, hogy a szülészeti dokumentáció alapján „közepes fejdaganat a hüvelyben”. Kiemelte, hogy az alapszakvélemény 17.oldalán szereplő adatok nem az ő megállapításai, hanem a szülést vezető orvos rögzítette.

Dr.... igazságügyi orvosszakértő meghallgatása során elismerte, hogy a gyermeknek volt véralvadási zavara is, hiszen a ...en elvégzett INR vizsgálat a normálshoz képest négyszeres eltérést mutatott. (15.számú jegyzőkönyv 4.oldal utolsó bekezdés 1. sora, 5.oldal 1.bekezdés 2.sora)

Dr.... igazságügyi orvosszakértő az álláspontjukat annyiban foglalta össze, mely szerint felvetődhet a K vitamin hiányos véralvadási betegség, ez is lehet oka a halálnak. Sőt lehet oka dr.... által harmadik okként megjelölt szüléscsatornában elszenvedett sérülés. Ezért egyetértettek azzal, hogy a vajúdas idején, tehát akár még a méhen belül bekövetkezhetett a sérülés. Nem tudtak valószínűséget rendelni egyik okhoz sem. (15.számú jegyzőkönyv 6.oldal utolsó bekezdés)

Kiemelte, hogy az alperesi kórházban a boncolás körülményei nem voltak ideálisak. Ezen kívül egy megkezdett kórboncolás, megkezdett hatósági boncolás, majd egy igazságügyi boncolás történt. Így nem biztos, hogy mindig minden adat megfelelően rendelkezésükre állt.

A szakértők egyezően nyilatkoztak abban a kérdésben, hogy a szubdurális hematoma leggyakoribb oka a trauma. Abban is egyezően foglaltak állást, hogy a Semmelweis MR Kutatóközpont igazgatója által 2016.április 21-én dátumozott, de a 2015.február 2-án megtörtént MR vizsgálatra vonatkozó véleménye a kompetencia kört meghaladja. Álláspontjuk szerint ilyen MR adatokból magára a vérzés okára visszakövetkeztetni szakmai megalapozottsággal, felelősséggel nem lehet (15.számú jegyzőkönyv 6.oldal 6.bekezdés).

A fenti eljárási adatokkal az ítéletábra az elsőfokú bíróság ítéletének tényállását egyben kiegészítette.

Az ítéletábra az elsőfokú bíróság ítéletét a részbizonyítási eljárás keretében beszerzett adatokat figyelembe véve bírálta felül és az alább részletesen kifejtett indokok alapján a felperesek fellebbezését alaptalannak ítélte.

Az egészségügyi szolgáltatás igénybevételével a II.r. felperes és az alperes között egészségügyi szolgáltatási jogviszony állt fenn, amely jogviszonyra az 1997.évi CLIV.tv. (Eü.tv.) 244.§./2/ bekezdése alapján a 2013.évi V.tv-nek (Ptk.) a deliktális kártérítési felelősségre és a személyiségi jogok megsértésének szankcióira vonatkozó rendelkezései az irányadók. A sajátos egészségügyi szolgáltatási jogviszonyban az egészségügyi szolgáltató magatartási mércéje az Eü.tv. szerinti speciális szabályok vonatkoznak, ezen túlmenően a felelősség kérdésében irányadó a személyiségi jogsértés általános polgári jogi szabályai. Ez azt jelenti, hogy a Pp.164.§. /1/ bekezdése értelmében a főszabály alapján a bizonyítás azt terheli, aki a bizonyítandó tényről állítja amiatt, hogy erre hivatkozással jogot érvényesítsen.

A 2013.évi V.tv.(új Ptk.) 2:52.§./2/ bekezdése értelmében a kár, a jogellenességre és az okozati összefüggésre vonatkozó állítást a főszabály szerint kell bizonyítani. A kártérítési felelősség negyedik eleme tekintetében a bizonyítási teher megfordul, a károkozónak kell bizonyítania, hogy magatartása nem volt felróható.

A bizonyítási kötelezettség teljesítése a perbeli jogviszony sajátos jellegére, jellemzőire tekintettel mindig tényállásfüggő és az egyedi helyzetnek megfelelően történik.

Az ítéletábra nem osztotta a felpereseknek az EBH.2009.1956.számú polgári elvi határozaton alapuló azon álláspontját, hogy a felpereseknek elegendő azt bizonyítaniuk, a halál az alperesi ellátás során következett be, ezért az alperesnek kell magát a felelősség alól kimentenie.

Ezen álláspont érvényesülésekor egyfelől elveszne az okozati összefüggés tekintetében a károsultat terhelő bizonyítási kötelezettség, annak bizonyítása, hogy a károkozó milyen tevékenységével okozta a kárt, másfelől pedig ez esetben a károkozóra hárulna a vélelem megdöntésének bizonyítása, holott az új Ptk.6:519.§-a alapján csak a felelősség alóli mentesülését köteles bizonyítani. Ezt megelőzi a károsultat terhelő bizonyítási kötelezettség eredményes teljesítése. (Kúria Pfv.III.21.651/2015/7.)

A fentiek alapján tehát a felperesek azt is kötelesek voltak bizonyítani, hogy az alperes milyen tevőleges magatartása, vagy mulasztása okozta a kiskorú gyermekük halálát.

Az ítéletábra a büntető eljárásban kirendelt szakértőket, valamint a jelen peres eljárásban kirendelt dr... igazságügyi orvosszakértőt a Pf.15.számú jegyzőkönyvében meghallgatta. A szakértők a meghallgatásuk végén egyetértettek abban, hogy a subduralis hematoma leggyakoribb oka a trauma. Kiemelték azt is, hogy a Semmelweis MR Kutatóközpont igazgatója által 2016.április 21-re dátumozott, de a 2015.február 2-án megtörtént MR vizsgálatra vonatkozó véleménye a kompetencia körét meghaladja. Egyöntetű álláspontjuk szerint ilyen MR adatokból magára a vérzés okára visszakövetkeztetni szakmai megalapozottsággal, felelősséggel nem lehet.

Ugyanakkor dr... és dr... igazságügyi szakértők meghallgatásuk során elfogadták dr... alap- és kiegészítő szakértői szakvéleményében foglaltakat. Elismerték, hogy a kiskorú gyermeknél felvetődhet a K vitamin hiányos véralvadási betegség, ez is oka lehetett a halálnak. A halál harmadik oka lehetett dr... által is megjelölt szülőcsatornában elszenvedett sérülés, ami a vajúdas ideje alatt még a méhen belül bekövetkezhetett. Ezen kívül a traumás eredetű sérülés lehetősége is fennállhat. Hangsúlyozták, hogy valószínűséget rendelni egyik okhoz sem tudnak.

A fentiekből megállapítható, hogy dr..., dr... és dr... igazságügyi orvosszakértők szakvéleménye közötti ellentmondás tisztázódott, a szakvélemények közötti szakmai ellentét már nem áll fenn.

Ezért az ítéletábra ítélezése alapjául elfogadta a perben beszerzett dr... igazságügyi alap- és kiegészítő szakvéleményében foglaltakat. A kiegészítésekkel együtt rendelkezésre álló szakértői vélemények a per eldöntése szempontjából a releváns körülmények megállapításához vezető szakmai következtetéseket hiánytalanul magukba foglalják, a szakértői megállapítások kellően részletesek és logikusak, megnyugtató alaposságú szakmai indokokon nyugszanak.

A perben az I-II.r. felperesek kiskorú gyermekének halála mint kár bizonyított volt, emellett azonban a felpereseket terhelte annak bizonyítása is, hogy a károsodást az alperes valamilyen tevékenysége, mulasztása okozta. A rendelkezésre álló bizonyítékok alapján nem lehetett megállapítani, hogy a gyermek halálát az alperes orvosainak tevékenysége okozta volna, hiszen dr... alapszakvéleménye egyértelműen rögzíti, hogy a II.r. felperes várandós gondozása, valamint a szülést követően a kiskorú ellátása megfelelő volt, felróható mulasztás nem történt.

Ugyanakkor dr... alap- és kiegészítő szakvéleménye, valamint dr... és dr... igazságügyi orvosszakértők meghallgatása alapján a rendelkezésre álló dokumentumokból nem lehetett egyértelműen megállapítani, hogy néhai halálát okozó koponyaűri vérzést mi okozta. A K vitamin hiánnyal összefüggésben a véralvadás zavara miatt kialakuló spontán vérzés, a traumás eredet, illetve a vajúdas idején, még a méhen belül bekövetkező sérülés.

Megállapítható a peres és a büntető eljárás iratai alapján, hogy a kiskorú fején külső sérülésre utaló nyomot nem rögzítettek, annak ellenére, hogy több helyen is vizsgálták (alperesi kórház, illetve ...i ... Gyermekgyógyászati Klinika). Dr... igazságügyi orvosszakértő a meghallgatása során kiemelte, hogy az alperesnél a boncolás körülményei nem voltak ideálisak. Volt egy megkezdett kórboncolás, megkezdett hatósági boncolás, majd egy igazságügyi boncolás (15.számú jegyzőkönyv 7.oldal 1.bekezdés).

A büntető eljárás azért indult meg, mivel az igazságügyi orvosszakértői boncjegyzőkönyv „Vélemény” része úgy foglalt állást, hogy „kisebb trauma valószínűsíthető”. A szövettani kiegészítő szakvélemény is azt rögzítette, hogy halálát a fejét ért erőbehatás nyomán kialakult, nagyfokú keményburok alatti vérömleny és sérüléssel eredetű agyállomány vérzés, majd következményes agynyomás fokozódás miatt keringés és légzésbénulás okozta (OSz: 4702/2015.).

Ugyanakkor az orvosszakértők együttes meghallgatásának záró részében dr.... igazságügyi orvosszakértő az ő és dr.... szakértőtársa álláspontját úgy foglalta össze, hogy lényegében elfogadták dr.... alap- és kiegészítő szakvéleményében foglaltakat. Elismerték, hogy a traumás eredeten kívül felvetődhet a K vitamin hiányos véralvadási betegség, ez is lehet oka a halálnak. Ezen túlmenően lehet oka a harmadik okként megjelölt, szülőcsatornában elszenvedett sérülés is. Egyetértettek azzal, hogy a vajúdas idején, akár még a méhen belül is bekövetkezhetett a sérülés (15.jegyzőkönyv 6. oldal utolsó bekezdés).

A nyomozás azért került felfüggesztésre, mivel az elkövető kiléte nem volt megállapítható.

A nyomozást felfüggesztő elsőfokú határozat indokolása rögzítette, hogy „a tanúk a poligráfus vizsgálatkor megtévesztő válaszokat nem adtak, azaz a vizsgálat sem cáfolta, hogy nem rendelkeznek releváns információval a sérülés keletkezésével kapcsolatban”.

A fentiek alapján az ítélet tábla arra a következtetésre jutott, hogy az alperes felróható károkozása a peres eljárásban nem bizonyított.

A több lehetséges ok esetében a kimentés mindegyik ok esetében terheli az alperest, de a haláleset lehetséges okaként megjelölt trauma nem volt bizonyított. Az ítélet tábla megítélése szerint az alperes negatív bizonyításra nem kötelezhető, nevezetesen, hogy a traumát nem ő okozta, ez a bizonyítás nem kivitelezhető.

A felperesek által hivatkozott, dr.... szakkönyvében szereplő jogeset a jelen perben nem alkalmazható, mivel ott más tényállásról volt szó.

Ezen indokolásbeli kiegészítéssel az ítélet tábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § /2/ bekezdése alapján helyben hagyta.

Az ítélet tábla az rPp. 78. § /1/ bekezdése értelmében kötelezte a pereszes I.r. és II.r. felperest a rendelkező részben írt másodfokú perköltség megfizetésére, amelynek összegét a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § /2/ bekezdés a./ pontja és /5/ bekezdése alapján bruttó összegben állapította meg.

A per az Itv. 62. § /1/ bekezdés b./ pontja alapján tárgyi illetékfeljegyzési jogos, ezért a feljegyzett fellebbezési eljárási illetéket a már hivatkozott rPp. 78. § /1/ bekezdése és a 6/1986. (VI.26.) IM számú rendelet 13. § /2/ bekezdése és 15. § /1/ bekezdése alapján a pereszes felperesek kötelesek megfizetni.

..., 2018. április 5.

Dr. Havasiné dr. Orbán Mária sk.
a tanács elnöke

Dr. Vass Mária sk.
előadó bíró

Dr. Sarmon Hedvig sk.
bíró

A kiadmány hitelül:

kiadó